

Als ze zich hiervoor medeverantwoordelijk kunnen gaan voelen zullen ze ook de begrenzing van hun vrijheid in de zin van 'vrij zijn van anderen' eerder zelf kunnen aanvaarden. Vanuit dit oogpunt kan, binnen de verschillende genoemde organisatievormen een goed functionerende organisatie, met een afgesproken gang van zaken, met toenemende keuzemogelijkheden, bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor de kinderen meer vrijheid opleveren voor de kinderen en voor de leerkracht. Werkend met verschillende organisatievormen binnen het huidige bewegingsonderwijs zul je als leerkracht je telkens de organisatie die jij je voorstelt, moeten afwegen tegen de ordening en ruimte die er voor (individuele) kinderen binnen de groep geboden worden, om in harmonie samen te kunnen werken. Het kiezen voor en werken met bepaalde organisatievormen door de leerkracht zal er dan ook steeds op gericht zijn de keuzemogelijkheden van de kinderen te maximaliseren en tegelijk deze samen te reguleren .

2.2 Organiseren van een groepjesles

Een gymzaal volgebouwd met allerlei uitdagende arrangementen, waarbij de kinderen vrij mogen kiezen welke bewegingsactiviteiten ze gaan doen, is voor veel kinderen erg leuk, maar voor de leerkracht veel moeilijker klaar te zetten. Tussen het gemak van de organisatie van een klassikale les en de complexiteit van de organisatie van een vrije les, zit de organisatie van een groepjesles. Deze tussenpositie van de groepjesles is de reden waarom we de groepjesles als uitgangspunt hebben genomen van deze paragraaf.

We verwachten dat de vakleerkracht zelf de verbinding kan leggen naar een klassikale of vrije les. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de organisatorische aspecten die de groepjesles met zich meebrengt (zie berging).

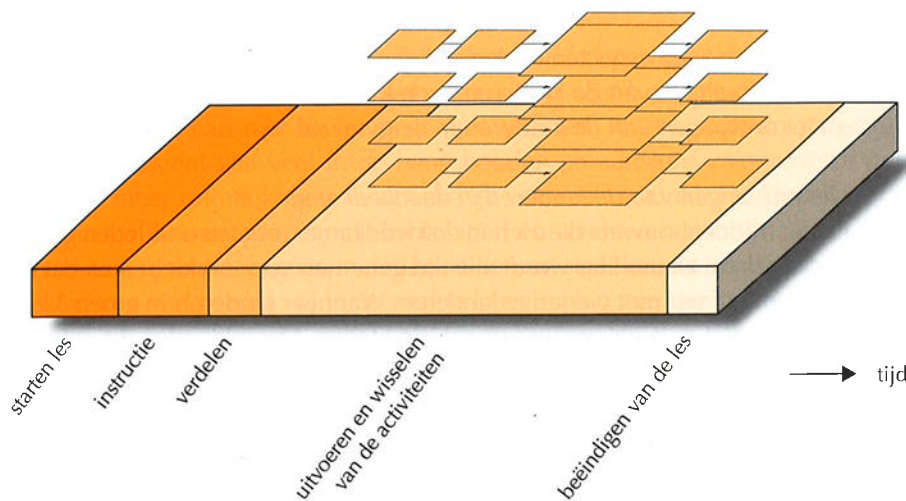
De kern van een les bestaat uit het uitvoeren van de bewegingsactiviteiten, maar om zover te komen zal de vakleerkracht allerlei andere aspecten en activiteiten moeten organiseren.

Een groepjesles heeft een volgorde van handelen, die er voor zorgt dat de bewegingssituaties opgesteld staan en de kinderen na de instructie veilig aan de slag kunnen, zodat de effectieve leertijd zo hoog mogelijk is. De kinderen werken in kleine groepjes aan verschillende bewegingssituaties en wisselen na verloop van tijd door naar een andere bewegingssituatie. De volgorde van handelen binnen een groepjesles bestaat uit:

- het starten van de les (klaarzetten en ontvangen)
- het uitleggen van de activiteiten (en groeperen)
- het op gang houden van de les (en het wisselen)
- het beëindigen van de les (en het opruimen)

Er moet vooraf worden nagedacht over de tijdsverdeling tussen deze organisatorische aspecten. Zonder een dergelijke algemene lesplanning bestaat de kans dat de instructie van de les te lang duurt, waardoor er te weinig werkelijke bewegingstijd overblijft. In een groepjesles van 45 minuten, waarbij drie activiteiten gedaan worden, is een volgende tijdsverdeling mogelijk:

- het ontvangen van de leerlingen en eventueel opbouwen van de arrangementen: 4 minuten.
- Het uitleggen van de activiteiten: 4 minuten.
- het indelen en verdelen van de groepen: 1 minuut.
- het laten uitvoeren van de activiteit (drie keer tien minuten per activiteit): 30 minuten.
- wisselen van activiteit en eventueel extra instructie of aanpassingen (2x2 minuten): 4 minuten.
- het beëindigen van de les: 2 minuten.

Figuur 2.2

Tijdsverdeling les

De tien minuten bewegingstijd per activiteit is minimaal noodzakelijk om de tien kinderen die in de bewegingssituatie actief zijn, de mogelijkheid te geven om daadwerkelijk leerresultaat te boeken.

Een beginnende lesgever is meer tijd kwijt met de andere aspecten, zoals de organisatie, orde houden en instructie van de activiteiten, waardoor de bewegingstijd meestal minder is. De consequentie is wel dat veel kinderen lang moeten wachten. Kinderen die zich vervelen worden al snel vervelende kinderen, waardoor de leerkracht nog vaker in moet grijpen en nog meer werktijd verloren gaat. Pas wanneer er een goede werksfeer tussen de kinderen en de leerkracht ontstaat, is het mogelijk om de gewenste werktijd te halen.

2.2.1 Starten van de les

Bij het starten van de les gaat het om twee organisatorische aspecten:

- het klaarzetten van de materialen
- het ontvangen van de kinderen

In het begin zal de leerkracht voor de les alles al klaar hebben gezet. Een beginnende lesgever is daar vaak een half uur druk mee om alles in zijn eentje klaar te zetten. Een meer ervaren lesgever zal samen met de kinderen de materialen klaarzetten. Het klaarzetten van de materialen en het ontvangen van de kinderen lopen dan geleidelijk in elkaar over.

Het ontvangen van de kinderen

De kinderen komen naar de gymzaal en gaan zich omkleden in de kleedkamers. Op veel scholen gebeurt dit onder verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht. Wanneer alle kinderen aangekleed zijn, dan mogen ze de gymzaal in.

Hier kan je twee aspecten onderscheiden:

- Het ontvangen van de kinderen in de kleedkamer
- Het ontvangen van de kinderen in de gymzaal

Het ontvangen van de kinderen in de kleedkamer

Dertig middenbouwers die zich in de kleedkamer moeten omkleden geeft een hoop lawaai. In de kleuterklas wordt alle tijd genomen voor omkleden en dat duurt soms wel een half uur met vierjarige kinderen. Wanneer kinderen in groep 3 zitten wordt verwacht dat ze zich sneller kunnen omkleden. De vakleerkracht ontvangt de kinderen in de kleedkamer en vertelt wat de kinderen mogen doen wanneer zij klaar zijn met omkleden. De leerkracht ziet er op toe dat kinderen zich aan de kleedkamerregels houden: bijvoorbeeld de schoenen in de gang, jas aan het haakje en kleding opgevouwen op de bank enzovoorts. Na het omkleden wachten de kinderen in de gang voor de gymzaal (of voor de deur van de gymzaal twee aan twee).

Wanneer de leerkracht toestaat dat de kinderen al de gymzaal in mogen wanneer ze klaar zijn dan zal de aandacht verdeeld moeten worden over de kleedkamer en de zaal. In de kleedkamer ontstaan namelijk geregeld conflicten die opgelost moeten worden. Het verzamelen en opbergen van eigendommen van kinderen kan in een bak en deze kan in een kast worden gezet. Dit voorkomt een hoop narigheid met betrekking tot gestolen of verstopte spullen. Het bewaren van kostbare spullen kan ook in de schoen van het kind gebeuren die dan ergens in de berging wordt neergezet. Het voordeel is dat de kinderen de spullen dan niet zo snel vergeten mee te nemen.

Ten slotte moeten er duidelijke afspraken zijn rondom gymkleding en sportschoenen.

Het ontvangen van kinderen in de gymzaal

De vakleerkracht zal per groep een bewuste keuze moeten maken op welke wijze hij/zij de kinderen in de gymzaal wil ontvangen. Deze keuze is afhankelijk van de soort les, veiligheidsaspecten van de bewegingssituaties, leeftijd van de groep, de sociale cohesie in de groep.

De kinderen kunnen op verschillende manieren worden ontvangen in de gymzaal:

- op de bank zitten, of in een kring en wachten tot de les begint
- een basketbal of foambal pakken en daarmee spelen in de zaal
- met vooraf afgesproken materiaal gaan bewegen
- met een activiteit beginnen, na instructie van de leerkracht
- een arrangement opbouwen aan de hand van instructie
- een arrangement opbouwen aan de hand van een opbouwkaart.

Bovenaanstaande opsomming geeft ook inzicht in een soort algemene volgorde van 'de wijze van ontvangen in de gymzaal'.

Voor het overzicht en de rust van de leerkracht is het prettig wanneer alle kinderen direct op de banken gaan zitten wanneer zij de zaal binnenkomen. Als iedereen op de bank zit kan met de les begonnen worden. In een sterk docentgestuurde les zal de docent zelf veel in de hand houden en aansturen. Voor welke punten kinderen meer ruimte krijgen is afhankelijk van veel factoren. De kinderen komen de gymzaal binnen, gaan op de bank zitten en wachten welke functie zij krijgen. Afhankelijk of er wel of geen materiaal in de zaal staat kan de leerkracht ook kiezen de kinderen wel of niet vrij in de zaal te laten spelen met een bal. Als de kinderen binnenkomen en er moet materiaal klaargezet worden dan kan de leerkracht de leerlingen een bepaalde functie geven (zie paragraaf klaarzetten materiaal). Snelle omkleeders moeten dan lang wachten, terwijl ze zijn gekomen om te bewegen. Veel jonge kinderen vinden het prettig om eerst hard door de gymzaal te rennen. Nog liever pakken ze een bal en gaan daarmee spelen of beginnen al met de touwen te zwaaien. Kinderen vinden het fijn wanneer ze meteen kunnen beginnen met bewegen.

Een leerkracht die ruimte wil geven voor deze initiatieven en voldoende overwicht heeft over de groep, kan met de groep een aantal regels afspreken, bijvoorbeeld:

- *Je mag rondrennen zonder aan de materialen te komen*
- *Je mag foamballen uit de kast pakken en daarmee in een bepaald gebied spelen*
- *Je mag in een bepaald gebied je eigen tikspel doen*
- *Je mag in een circushoek beginnen met jongleertrucs te oefenen*
- *Je mag op de muziek beginnen met dansen*

Praktijkvoorbeeld

Een andere optie is om de eerste groep kinderen die klaar is met omkleden direct al bij een onderdeel te zetten, uitleg te geven en aan het werk te zetten. Steeds wanneer er bijvoorbeeld acht kinderen klaar zijn met omkleden wordt een activiteit opgestart. Zo begint de les stap voor stap en is het ook niet nodig alle activiteiten eerst aan de hele groep uit te leggen. Bij het wisselen laten de kinderen de activiteit aan elkaar zien, zodat iedereen op de hoogte is.

Praktijkvoorbeeld

Klaarzetten van arrangementen aan het begin van de les

Juf Marian is altijd om half acht 's ochtends in de gymzaal.

Ze richt dan op haar gemak de hele zaal in onder het lawaai van de radio. Ze vindt het prettig om alles zelf in te richten. Zo kan ze haar thuis bedachte plannen eerst zelf even uitproberen en controleren of het echt wel zo uitvoerbaar is in de praktijk. Sommige arrangementen zijn moeilijk alleen te bouwen zoals een bank in de ringen voor het balanceren. Ze zet de bank bij de ringen, zodat deze straks samen met de leerlingen vlot op te hangen is.

De leerkracht bouwt

Het opbouwen van drie of vier arrangementen in een gymzaal door de vakleerkracht in zijn uppie zal gemiddeld een half uur duren. Het kan zeker voor een beginnende leerkracht heel handig zijn om zelf de zaal in te richten. Zo kan goed bekeken worden of alles goed staat ten opzichte van elkaar en kan gecontroleerd worden of de arrangementen veilig staan. Veel vakleerkrachten bouwen 's ochtends voor de lessen de arrangementen op en maken van deze basisarrangementen de hele dag gebruik. Tussen de lessen worden de arrangementen iets aangepast, zodat ze geschikt zijn voor de verschillende klassen.

De kinderen helpen mee met bouwen

Als de kinderen binnenkomen, kan het ook zijn dat ze alvast gaan bouwen aan arrangementen op het moment dat de zaal nog ingericht moet worden of dat er arrangementen verbouwd moeten worden. De leerkracht zal precies vertellen wat elke leerling moet doen.

Hiervoor kun je het '5 w principe' gebruiken.

- Wie,
- Wat,
- Waar,
- Wanneer, en
- Wat daarna.

In een sterk docentgestuurde les zal de leerkracht heel precies de taken verdelen wie-wat-waar-wanneer-wat daarna doet. De leerkracht legt klassikaal op de genoemde manier uit wat er moet gebeuren. Het werkt dikwijls ook efficiënt als één leerling de opdracht krijgt om met anderen een bepaald arrangement op te bou-

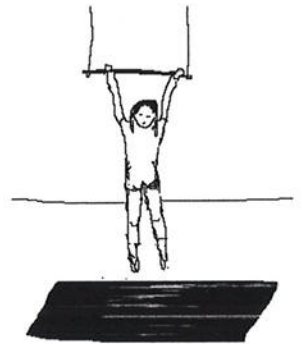
wen. De leerkracht informeert dan deze ene leerling heel precies en deze leerling krijgt dan de verantwoordelijkheid om het samen met anderen te bouwen.

Bij een al bekende activiteit zal het voor de leerlingen sneller gaan dan bij een onbekende.

Er zijn verschillende mogelijkheden om kinderen duidelijk te maken waar arrangementen moeten komen te staan:

- op het schoolbord in de klas tekenen waar arrangementen moeten komen te staan;
- met krijt op de grond aangeven waar arrangementen komen te staan;
- met behulp van fotokaarten.

Klein materiaal ergens klaarleggen is uiteraard eenvoudiger dan een kast of een bank in de ringen. De leerkracht bepaalt van te voren wat kinderen zelf kunnen doen en waar hulp bij nodig is vanwege de veiligheid, bijvoorbeeld het hangen van een bank in de ringen. Ook bekijkt de leerkracht welke materialen eerst uit de berging moeten en welke later kunnen. Vooral bij arrangementen waarbij de veiligheid en precisie een grote rol spelen zal er in het begin een sterke sturing door de docent zijn. Bij arrangementen waarbij dit wat minder het geval is kan de leerkracht sneller naar gedeelde sturing en beperkte sturing toewerken.

Kinderen in groep 7 en 8 weten na een dergelijke lange schoolcarrière meestal wel hoe bijvoorbeeld arrangementen voor touwzwaaien, chaosdoelenspel of stoeien klaargezet moeten worden. Een globale verbale instructie van de leerkracht is dan voldoende om de materialen klaar te zetten. Deze werkwijze lukt met groep 5 en 6 ook als dezelfde arrangementen in de volgende les opnieuw gebruikt worden. De kinderen weten wel waar spullen ongeveer stonden.

Er kan een ordening van eenvoudige naar moeilijke klaarzettaken gemaakt worden. Kinderen in groep 1 kunnen al betrokken worden bij eenvoudige taken en oudere kinderen kunnen steeds moeilijkere taken gaan vervullen. Kleuters kunnen bijvoorbeeld heel goed helpen bij het neerzetten van allerlei klein materiaal. De hogere groepen kunnen steeds meer helpen bij het klaarzetten van groot materiaal. In groep 3/4: zes kinderen per bank en vier kinderen per matje. Een kast op- en afbouwen doet de leerkracht nog zelf.

In groep 5/6: vier kinderen per bank, twee per matje en vier kinderen voor het op- en afbouwen van een kast. In groep 7/8 kunnen twee kinderen een bank tillen, twee kinderen een matje en twee (sterke) kinderen kunnen een kast op- en afbouwen.

De kinderen bouwen met behulp van een opbouwkaart

Met behulp van opbouwkaarten kunnen kinderen zelfstandig een arrangement inrichten. Als de kinderen de gymzaal binnen komen kunnen ze meteen aan de slag

met opbouwkaarten. Het werkt efficiënter wanneer er een duidelijke taakverdeling is, bijvoorbeeld één leerling is kaartlezer, één leerling bepaalt waar, wat moet staan en vier kinderen pakken de materialen. Het werken met opbouwkaarten moet goed opgebouwd worden met kinderen. In de berging wordt dit verder uitgewerkt en toegelicht.

De kinderen ontwerpen mede hun eigen les

Op den duur is het mogelijk dat de kinderen uit de hoogste groepen zelf mee kiezen over de inhoud van de lessen. Dit kan op allerlei verschillende manieren gebeuren. Een groepje kinderen maakt in de klas een lesontwerp en vraagt aan de leerkracht of zij die les mogen bouwen en mogen geven. Er zijn ook scholen waar allerlei bewegingsactiviteiten in een kaartenbak zitten. Vier kinderen mogen dan een kaart uitkiezen en dat wordt de nieuwe les, mits het in de gymzaal past. Het is ook mogelijk dat in een gewone groepjesles, één groepje in een gedeelte van de zaal zelf mag kiezen wat ze met elkaar gaan doen.

Praktijkvoorbeeld

Twee leerlingen geven de andere kinderen les. Vandaag mogen Marino en Salim samen lesgeven. Ze hebben gekozen voor handbal, want Marino zit op handbal. Ik overleg met Marino en Salim. Ze hebben 1/3 van de gymzaal nodig. We zetten het stuk af met banken. Verder hebben ze nog acht pilonnen nodig, twee handballen en twee matjes als doel. Ten slotte een krijtje om twee cirkels te maken. We hebben afgesproken dat zij iets eerder mogen binnenkomen om 'hun stukje zaal' in te richten. Ze gaan er hard mee aan de slag en binnen drie minuten is het stukje veranderd in een vrolijk gesierde vloer met pilonnen en twee cirkels.

Controle veiligheid

Bij alle opbouw mogelijkheden waarbij de kinderen zelf mee helpen opbouwen kan een probleem ontstaan wat de kinderen moeten doen als alles klaar staat. Zelf willen ze niets anders dan meteen beginnen, maar dat kan bij sommige activiteiten gevaarlijk zijn. Het is verstandig om na het klaarzetten eerst zelf te controleren of alles veilig staat. Daartoe kun je afspreken dat de kinderen na het klaarzetten eerst verzamelen op een bepaalde plek.

Het efficiënt betrekken van de kinderen bij het klaarzetten van de materialen vraagt om een meerjarenplan en misschien ook wel om een algemeen schoolplan. Er zijn scholen waar kinderen ook bij andere verzorgende taken betrokken worden, bijvoorbeeld allerlei klassentaken. Naast het praktische belang verwerven kinderen ook allerlei handige inzichten. Bij het inrichten van een arrangement is het handig dat kinderen bijvoorbeeld snappen waarom een zwaailaan afgeschermd moet worden met banken of pilonnen en hoe je veilig bepaalde materialen met elkaar

neerzet. Het met elkaar praktisch zorgdragen voor een snel en veilig ingerichte les met uitdagende bewegingsactiviteiten zorgt voor goed en leuk bewegingsonderwijs. Kinderen die dit soort onderwijs waarderen, zullen ook buiten de school om een bijdrage willen leveren aan het met elkaar bouwen van goede bewegingsarrangementen.

2.2.2 Aanbieden en groeperen

Alvorens de activiteiten op te starten moet de vakleerkracht de volgende aspecten organiseren:

- het aanbieden van de bewegingssituatie, dat wil zeggen het geven van een voorbeeld en uitleg
- het groeperen van de kinderen.

De volgorde van deze organisatorische handelingen kan verschillend zijn. Het is bijvoorbeeld handig wanneer de kinderen enkele lessen lang in dezelfde groepsamenstelling zitten. Het groeperen van de kinderen is dan niet meer nodig tijdens de les. Soms worden eerst de groepen ingedeeld en daarna pas de bewegingssituaties uitgelegd, zodat de kinderen al meteen weten met welke activiteit ze gaan beginnen. Meestal worden eerst de verschillende bewegingssituaties van een groepjesles uitgelegd en daarna de kinderen ingedeeld in kleine groepen. Daarom zullen we deze volgorde hieronder ook zo bespreken.

Aanbieden van een bewegingssituatie

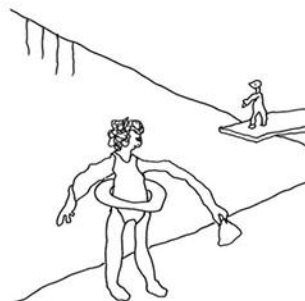
Hiervoor is besproken hoe de kinderen ontvangen worden in de kleedkamer en de gymzaal. Wanneer de materialen klaar staan en alle kinderen in de zaal zijn kan 'het aanbieden' beginnen.

De beginnende lesgever zal vooral moeten leren om bij het aanbieden van een activiteit niet te veel te praten, maar vooral door een voorbeeld de kinderen bekend te maken met datgene wat zij moeten gaan doen. De meeste studenten hebben de neiging om eerst alles te vertellen en daarna nog een keer een voorbeeld te geven. Meestal werkt het principe: 'monkey see, monkey do' erg goed.

Als oriënterend kader hanteren we in deze tekst de volgende driedeling: *Plaatje, praatje, daadje (PPD)*. Het plaatje is arrangement en het voorbeeld, het praatje is de verbale toelichting en het daadje is de *extra* informatie die gegeven wordt als de kinderen aan de gang zijn.

Zoals bij elke indeling gaat het niet om een harde scheiding. In de praktijk zul je voor het plaatje ook wel wat zeggen en kan je tijdens het daadje ook zelf even meedoen om het een en ander te verduidelijken.

Deze aanbieding (PPD) zal bijvoorbeeld verschillen tussen bekende en onbekende activiteiten en tussen risicovolle en eenvoudige activiteiten. Eenvoudige en bekende activiteiten kunnen bijvoorbeeld al geïntroduceerd worden door een naam;

“jullie gaan daar straks touwzwaaien of boefje spelen”. Het plaatje is dan enkel het arrangement wat er staat, er is geen voorbeeld nodig.

Bij bekende en risicovolle activiteiten is het goed om toch met een kort voorbeeld het gevaar van de activiteit nogmaals toe te lichten.

Echter alvorens de bewegingssituatie te kunnen uitleggen, zal de leerkracht eerst de aandacht van de kinderen moeten hebben.

Het krijgen van aandacht voor de instructie

In de paragraaf over het ontvangen van de kinderen is aangegeven dat dit op verschillende manieren kan, bijvoorbeeld ze mogen eerst nog even vrij rondrennen/spelen of ze moeten direct gaan zitten op de bank.

De aandacht krijgen van een groep van 30 kinderen, zittend op een bank en kijkend naar alle leuke arrangementen die klaar staan is niet altijd even eenvoudig voor een beginnende vakleerkracht. De opstelling van de kinderen kan daarbij al veel uitmaken. Meestal worden de kinderen op drie banken gezet aan de kant van de gymzaal. De kinderen zitten dan keurig op een rij, maar voor de leerkracht is het lastig om contact te maken met de kinderen omdat de afstand tot de buitenste kinderen vaak erg groot is. Bovendien horen de buitenste kinderen minder goed wat er gezegd wordt. Daarom is een U-opstelling beter, de kinderen zijn dan dicht in de buurt van de leerkracht. Soms is het nodig om de gewenste arrangementen even aan te passen voor de aanbidding, zodat de drie banken op een gunstige plaats in de zaal staan. Als het even kan zorg er dan voor dat deze drie banken zo staan dat vanuit één plek alle situaties geïntroduceerd kunnen worden. Dit is zeker handig voor leerkrachten met een matig stemvolume. Ze hoeven dan minder hard te praten.

Een ander probleem voor beginnende leerkrachten is soms om de kinderen stil te krijgen. Vaak hebben de kinderen elkaar veel te vertellen en is de opmerking van een vriendje belangrijker dan de intro van de leerkracht. Een aantal kinderen is van mening dat ze toch niet op hoeven te letten, omdat ze toch wel weten wat er gaat gebeuren of dat ze het straks van hun vriendjes wel horen. Toch is het voor een efficiënte intro wel handig wanneer het stil is. De vraag is of dan alle 30 kinderen eerst ‘doodstil’ moeten zijn voordat er begonnen kan worden. Wanneer een klas dit kan, dan is het prettig, maar de ervaring leert dat er altijd twee kinderen moeite houden zo lang stil te zijn. Juist de stilte zorgt ervoor dat ze gaan praten. Het is dan vaak raadzaam om met de intro te beginnen wanneer bijna alle kinderen aandacht hebben voor de leerkracht. De leerkracht moet dan maar even niet zien dat twee kinderen nog even praten. Door een goede aanbidding te geven is de kans veel groter dat deze kinderen weer zullen opletten, dan dat de leerkracht te veel tijd stopt in het stil krijgen van de kinderen.

Er zijn scholen waar het aandacht krijgen geregeld wordt door het opsteken van een hand. De leerkracht doet een hand omhoog en iedereen die aandacht wil geven doet ook zijn hand omhoog, totdat alle kinderen de hand omhoog hebben en dan kan de leerkracht beginnen. Voordeel hiervan is dat de kinderen niet gaan roepen naar elkaar dat de ander stil moet zijn, waardoor het nog onrustiger wordt. Een ervaren leerkracht heeft vaak aan één signaal voldoende om de aandacht van de hele klas te krijgen. Het blijkt vaak dat een aantal kinderen de aanbieding niet heeft begrepen, ook al is het stil en lijkt het erop dat de kinderen aandacht tonen. Voor veel kinderen is het lastig om een uitleg die aan 30 kinderen wordt gegeven te begrijpen. Bovendien worden er soms vier activiteiten na elkaar uitgelegd en dan is het voor de kinderen lastig om alle regels van alle vier activiteiten te onthouden. Het is handig om het onthouden van de regels te ondersteunen met opdrachtkaarten. Kinderen kunnen de kaarten lezen en zelf de activiteiten op gang brengen

Als leerkracht moet je beseffen dat de startinstructie een cruciaal onderdeel is voor een goede start van de les. Maar daarbij gaat het niet alleen om de technische uitleg, uit die instructie kunnen de kinderen ook herkennen of interpreteren:

- Hoe de leerkracht een leerling benadert
- Hoe de leerkracht zichzelf presenteert als iemand die
- Hoe de leerkracht de relatie ziet tussen leerkracht en leerlingen
- Hoe de leerkracht de activiteit waardeert als

